

Kultūras ministrija

INTEGRĀCIJAS POLITIKA

Ziņo Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departaments

Kultūras ministrija

Imigrantu integrācijas politika ES

Trešo valstu valstspiederīgie

Trešās valstis – ASV, Kanāda, Maroka, Alžīrija, Tunisija, Ēģipte, Palestīnas pašpārvaldes teritorijas Rietumu krasts, Gaza, Izraēla, Libāna, Sīrija, Jordāna, Krievija, Gruzija, Armēnija, Azerbaidžāna, Ukraina, Moldova, Baltkrievija, Jemena, Irāna, Irāka, Kazahstāna, Kirgizstāna, Tadžikistāna, Uzbekistāna, Turkmenistāna u.c.

Trešās valstis nav – Šveices konfederācija un Eiropas Ekonomikas zonas valstis - Islande, Lihtenšteina, Norvēģija

Kultūras ministrija

Imigrantu integrācijas politika ES

- ES imigrantu integrācijas politika tika aktualizēta 1999.gadā, kad Eiropadomes tikšanās laikā Tampērē, Somijā, dalībvalstis vērsās ar aicinājumu dinamiskāk risināt trešo valstu valstspiederīgo integrācijas politikas jautājumus.
- Dalībvalstis vienojās, ka aktīvākas integrācijas politikas mērķis būs nodrošināt taisnīgu attieksmi pret imigrantiem, kas uzturas legāli kādā no dalībvalstīm, garantējot tiem tiesības un pienākumus, kas būtu pēc iespējas līdzvērtīgi ES pilsoņu tiesībām un pienākumiem.

Kultūras ministrija

Imigrantu integrācijas politika ES

Tieslietu un Iekšlietu Padome 2004. gada 19. novembrī pieņēma Kopīgos pamatprincipus (Common Basic Principles; CBP), lai liktu pamatus saskaņotai Eiropas politikai trešo valstu pilsoņu integrācijas jomā.

Kopīgie pamatprincipi (11):

1. „Integrācija ir dinamisks, visu imigrantu un dalībvalsts pamatiedzīvotāju savstarpējas pielāgošanās divvirzienu process.”
2. „Integrācija prasa Eiropas Savienības pamatvērtību respektēšanu.”
3. „Nodarbinātība ir galvenais integrācijas procesa komponents, un tam ir centrālā nozīme, lai imigranti piedalītos, sniegtu savu ieguldījumu vietējās sabiedrības dzīvē un lai šis ieguldījums kļūtu acīmredzams.”

Kultūras ministrija

Imigrantu integrācijas politika ES

4. Pamatzināšanas vietējās sabiedrības valodas, vēstures un institūciju jomā ir neaizstājami integrācijas faktori; imigrantu sekmīga integrācija ir iespējama tikai tad, ja tiem sniedz iespēju iegūt šīs pamatzināšanas.”
5. „Izglītības jomā pieliktām pūlēm ir izšķiroša nozīme, lai imigrantus un īpaši viņu pēcnācējus sagatavotu par veiksmīgākiem un aktīvākiem sabiedrības dalībniekiem.”
6. “Labākas imigrantu integrācijas faktoru vidū izšķirošs ir nosacījums, ka ieceļotājus nediskriminē un viņi ir līdztiesīgi pamatiedzīvotājiem attiecībā uz piekļuvi iestādēm, kā arī sabiedriskiem un privātiem labumiem un pakalpojumiem.”
7. „Svarīgs integrācijas mehānisms ir bieža sadarbība imigrantu un dalībvalsts pilsoņu starpā. To var attīstīt kopīgos forumos, starpkultūru dialogā, sniedzot informāciju par imigrantiem un viņu kultūru, kā arī veicinot labākus dzīves apstākļus pilsētu vidē.”

Kultūras ministrija

Koordinācijas mehānismi ES līmenī

- Nacionālo integrācijas kontaktpunktu tīkls
- Integrācijas rokasgrāmatas
- Eiropas Integrācijas Forums
- Ministru līmeņu konferences (2004. gadā Groningenā, 2007. gadā Potsdamā, 2008. gadā Višī, 2010. gadā Saragosā)
- Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonds
- Eiropas integrācijas moduļi

Kultūras ministrija

Situācija Latvijā

Valsts programma “Sabiedrības integrācija Latvijā” (2001.gads)

Valsts programma “Pilsoniskās sabiedrības stiprināšana 2008. – 2012. gadam”

Nacionālā iecietības veicināšanas programma

Pilsoniskās sabiedrības stiprināšanas politikas pamatnostādnes (2004. – 2014. gadam).

Kultūras ministrija

Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes (2012– 2018)

Rīcības virzieni:

Pilsoniskā sabiedrība un integrācija

Nacionālā identitāte: valoda un kultūrtelpa

Saliedēta sociālā atmiņa

Kultūras ministrija

PAMATPLŪSMAS PASĀKUMI VISAI SABIEDRĪBAI:

- 1) PILSONISKĀS SABIEDRĪBAS STIPRINĀŠANA UN LĪDZDALĪBAS VEICINĀŠANA
- 2) DISKRIMINĀCIJAS NOVĒRŠANA
- 3) VALODAS UN KULTŪRTELPAS VEIDOŠAMA UN STIPRINĀŠANA

PASĀKUMI SPECIFISKĀM MĒRĶA GRUPĀM

DIASPORA

MAZĀKUMTAUTĪBAS

ROMI

TREŠO VALSTU PILSOŅI (t.sk. bēgļi, personas ar alternatīvo statusu)

NEPILSOŅI

Kul

INTEGRĀCIJAS POLITIKAS MĒRĶIS, VIRZIENI UN APAKŠMĒRĶI

Latvijas nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas mērķis ir stipra, saliedēta Latvijas tauta: nacionāla un demokrātiska kopiena, kura nodrošina tās vienojošā pamata – latviešu valodas, kultūras un nacionālās identitātes, Eiropisko demokrātisko vērtību, unikālās kultūrtelpas – saglabāšanu un bagātināšanos Latvijas nacionālas demokrātiskas valsts līdzsvarotai attīstībai.

PILSONISKĀ SABIEDRĪBA UN INTEGRĀCIJA

ATTĪSTĪT PILSONISKO IZGLĪTĪBU, IZMANTOJOT
FORMĀLĀS UN NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS
METODES

STIPRINĀT TRADICIONĀLĀS UN
NETRADICIONĀLĀS PILSONISKĀS LĪDZDALĪBAS
FORMAS

VEICINĀT SOCIĀLI ATSTUMTO GRUPU
IEKĻAUSĀNOS SABIEDRĪBĀ UN NOVĒRST
DISKRIMINĀCIJU

STIPRINĀT KVALITATĪVU, DEMOKRĀTISKU
INFORMĀCIJAS TĒLPU UN PALIEĻINĀT
PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU LOMU INTEGRĀCIJĀ

NACIONĀLĀ IDENTITĀTE: VALODA UN KULTŪRTELPA

NODROŠINĀT LATVIEŠU VALODAS
LIETOŠANU LATVIJAS PUBLISKAJĀ TĒLPĀ

NOSTIPRINĀT LATVIEŠU VALODAS PRASMES
ĀRZEMĒS DZĪVOJOŠIEM LATVIEŠIEM,
MAZĀKUMTAUTĪBĀM, NEPIĻSONIEM, JAUNAJIEM
IMIGRANTIEM

NOSTIPRINĀT ĀRZEMĒS DZĪVOJOŠO
LATVIEŠU LATVISKO IDENTITĀTI UN
PIEDERĪBU LATVIJAI

ATTĪSTĪT PILSONISKO IZGLĪTĪBU,
IZMANTOJOT FORMĀLĀS UN
NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS METODES

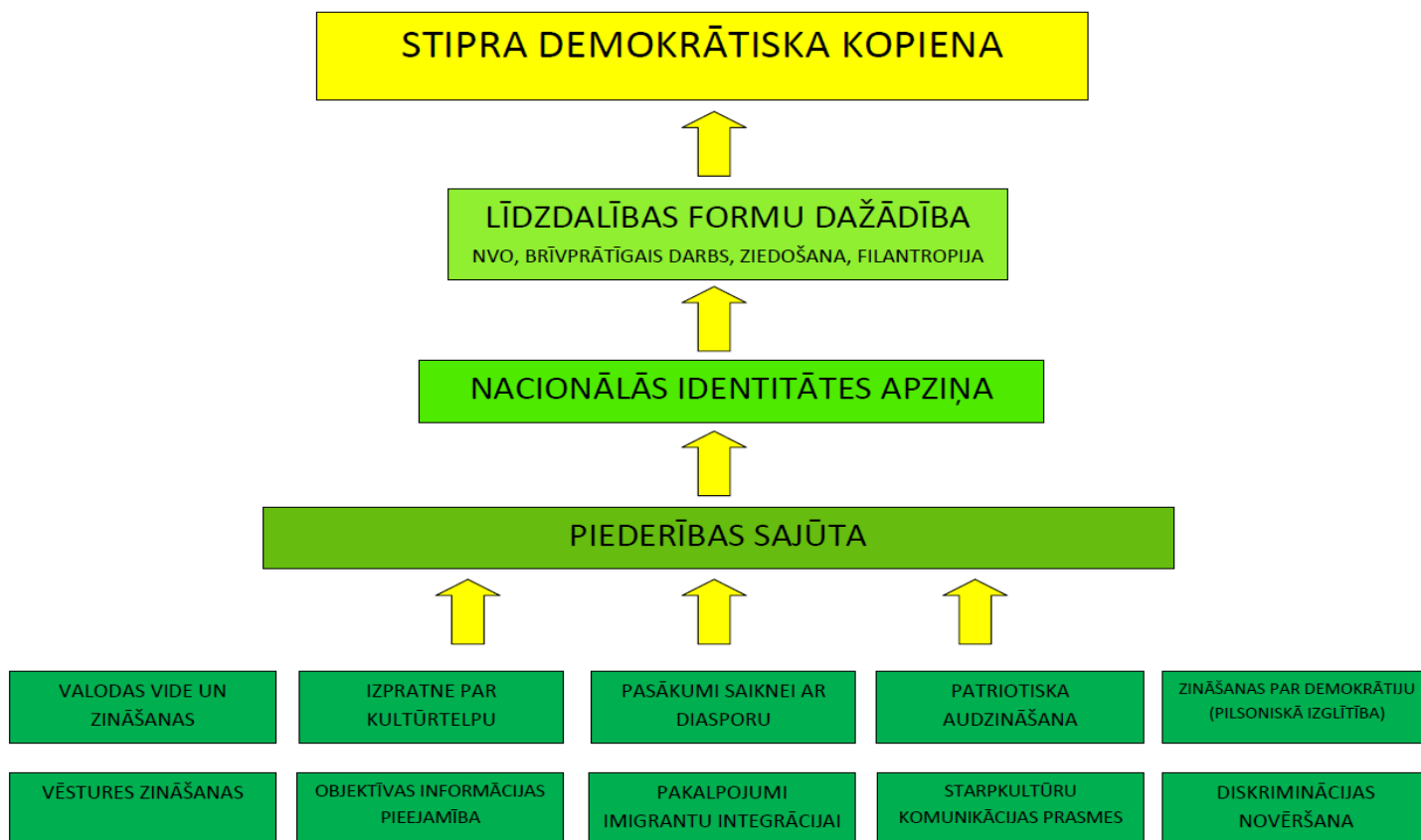
SALIEDĒTA SOCIĀLĀ ATMIŅA

NOSTIPRINĀT UZ PATIESIEM FAKTIEM BALSTĪTU UN
DEMOKRĀTISKĀM VĒRTĪBĀM ATBILSTOŠU IZPRATNI
PAR OTRO PASAULES KARU, KĀ ARĪ PADOMJU UN
NACISTU OKUPĀCIJU LATVIJĀ

VEICINĀT LATVIJAS LOKĀLĀS UN
EIROPEISKĀS VĒSTURES APZINĀŠANU,
IZPĒTI UN IZPRATNI

Kultūras ministrija

Kultūras ministrija

Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes (2012– 2018)

Uzdevums: Izveidot nacionāla līmeņa koordinējošu sistēmu imigrantu līdzdalības atbalstam.

Pasākumi:

Integrācijas centrs imigrantu līdzdalības atbalstam, tai skaitā līdzdalībai nepieciešamās informācijas pieejamība (vienota mājas lapa, informatīvie materiāli, konsultācijas).

Nacionāla līmeņa konsultatīvā padome ar imigrantu un viņu organizāciju pārstāvju līdzdalību.

Tiesiskā regulējuma regulāra izvērtēšana un nepieciešamo tiesību aktu izstrāde trešo valstu pilsoņu pamattiesību nodrošināšanai (nodarbinātības, izglītības, veselības aprūpes, sociālās palīdzības u.c. jautājumos).

Kultūras ministrija

Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes (2012– 2018)

Pasākumi, kas veicina bēgļu un personu, kurām piešķirts alternatīvais statuss, integrāciju.

Latviešu valodas apguves sistēmas izveide tām personām, kuras vēlas ieceļot Latvijā (pirms un pēc ieceļošanas), nosakot imigranta līdzatbildību.

Regulāri izglītojoši un informatīvi pasākumi par imigrāciju un trešo valstu pilsoņu integrāciju dažādām sabiedrības mērķa grupām, t.sk. informatīvi pasākumi ar imigrantu līdzdalību un pasākumi plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem.

Izglītojoši informatīvi materiāli (internetā un drukātā veidā) par latvisko kultūrtelpu un tās popularizēšanas pasākumi, akcentējot latviskās kultūrtelpas daudzveidību, atvērtību citu kultūru pienesumam pagātnē un mūsdienās.

Kultūras ministrija

Sadarbības līmeņi

Papildus tam, ka integrācija nosaka attiecības starp valsti un atsevišķo imigrantu, tā ir process, kurā veidojas cieša partnerība starp dažāda līmeņa sabiedrības pārstāvjiem, tādiem kā darba devēji, arodbiedrības, reliģiskās organizācijas, plašsaziņas līdzekļi un NVO.

Valsts un imigranta attiecību līmeni nosaka politiskā, tiesiskā un institucionālā vide, kurai jānodrošina imigranta vienlīdzīgās iespējas pamattiesību īstenošanai.

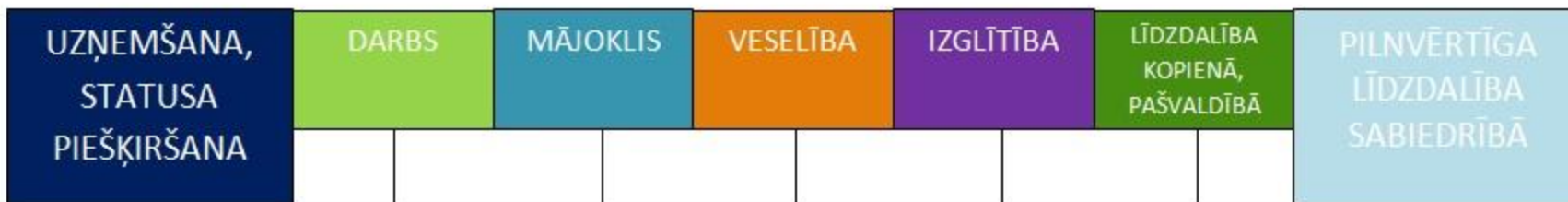
Šo attiecību atskaiteš jēdzieni ir **pieejamība un nediskriminācija.**

Savukārt sabiedrības un imigrantu attiecības nosaka sabiedrības iecietības un kultūrkokmpetences līmenis. Šo attiecību atskaiteš jēdzieni ir savstarpēja **cieņa un starpkultūru dialogs.**

Kultūras ministrija

Kultūras ministrijas loma

VALODAS UN INTEGRĀCIJAS PROGRAMMAS

IEKŠLIETU MINISTRIJA

LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA

EKONOMIKAS MINISTRIJA

VESELĪBAS MINISTRIJA

IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA

VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA

KULTŪRAS MINISTRIJA

Kultūras ministrija

Koordinācija

Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomes darba koordinācija

Padomi vada kultūras ministre

Padomes sastāvā ir Ministru prezidenta birojs, AiM, ĀM, FM, IeM, IZM, KM, LM, SM, TM, VARAM, VK, SIF, NEPLP, LBAS, LDDK, LPS, LU, PROVIDUS, Latvijas Pilsoniskā alianse, biedrība “Laiks kultūrai”

Kultūras ministrija

Citas sadarbības platformas

- Diasporas darba grupa (sadarbībā ar ĀM)
- Mazākumtautību nevalstisko organizāciju konsultatīvā komiteja
- Romu integrācijas politikas īstenošanas konsultatīvā padome
- Konsultatīvā padome trešo valstu pilsoņu integrācijai
- NVO un MK sadarbības memoranda padome
- SIF komisijas un padome
- Sabiedriskā labuma komisija

Kultūras ministrija

Izaicinājumi

Mērķa grupas definēšana kā problēma atzīta arī Eiropas Komisijas organizētajos darba grupās un pasākumos.

Problēma saistīta ar to, ka ir grūti novilkt robežu starp tiem ārzemniekiem, kuri ir salīdzinoši viegli identificējami kā jaunpienācēji un starp tiem, kuri uzņēmējā valstī dzīvo jau vairākās paaudzēs, tomēr viņu integrācija vietējā sabiedrībā ir identificējama kā vāja.

Kultūras ministrija

Izaicinājumi

Lai arī normatīvajā skatījumā ES par imigrāciju runā kā par trešo valstu pilsoņu uzņemšanu un integrāciju, tomēr realitāte parāda, ka vajadzības lielā mērā ir attiecināmas uz visiem ienācējiem, neatkarīgi no tā, vai viņi ir no trešajām vai ES valstīm.

Svešvārdu vārdnīcas skaidrojumā imigrants ir ārzemnieks, kas apmetas citas valsts teritorijā uz pastāvīgu dzīvi.

(Imigrantu integrācija Eiropā un Latvijā. Rīga: LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2008. - 96.lpp. Svešvārdu vārdnīca: NORDEN 1996, AVOTS 2004)

Kultūras ministrija

Izaicinājumi

Sasaiste starp imigrācijas un integrācijas pasākumiem

Integrācijas pasākumu tiesiskais regulējums

Integrācijas pasākumu koordinācija un informācijas pieejamība

Integrācijas programmu saturs

Kultūras ministrija

Jaunais Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds

Laika periods: 2015 – 2022

Finansējums integrācijai KM: 6 290 000,00 EUR

Tiesiskais pamats: Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr.516/2014 (2014.gada 16.aprīlis), ar ko izveido Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, groza Padomes Lēmumu 2008/381/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumus Nr573/2007/EK un Nr.575/2007/EK un Padomes Lēmumu 2007/435/EK

Kultūras ministrija

Paldies par uzmanību!

anita.kleinberga@km.gov.lv, tālr.:67330309